

BILAG

UDESERVERING

Oktober 2017

**SAMMEN
OM BYEN**

KØBENHAVNS KOMMUNE
Teknik- og Miljøforvaltningen

UDESERVERING

RAMMEVILKÅR:

Politiske beslutninger
Vejloven

Lov om private fællesveje
Kommunalfuldmagten

SAGEN STARTER

- Digital
- Inhabilitet
- Skal der tilladelse til?
- Vejledningspligt
- Hvem er part

SAGSOPLYSNING

- Vejledningspligt, notatpligt
- Sagsoplysning: Hjemmelgrundlag, fredninger, praktiske forhold mv.
- Partshøring, høring af politiet
- Sagsbehandlingstid

SAGEN BEHANDLES/ AFGØRELSEN TRÆFFES

- Høflig og hensynsfuld optræden
- Formkrav
- Lovlige hensyn
- Særlige forhold:
  - Forlængelse af tilladelse,
  - inddragelse af areal

AFGØRELSE

- Tilladelse
  - Hvis ej fuldstændigt medhold - begrundelse
  - Skriftlig
  - Afspæringsplan
- Afslag
  - Begrundelse
  - Klagevejledning
- Varighed af tilladelse

TILBAGEKALDELSE

- Grundlag
- Varsling

PÅBUD

- Grundlag
- Frist for efterkommelse
- Fjernelse

HJÆLPEREDSKABER:

Standardkoncepter

Ledelsestilsyn

Jurister

1.	INDLEDNING OG INDHOLD	3
2.	BESKRIVELSE AF UDESERVERINGSOMRÅDET	3
3.	TJEKLISTE	4
4.	→ TILBAGE TIL INDHOLDSFORTEGNELSE	
	<u>HJEMMELSGRUNDLAGET</u>	9
4.1	Politiske beslutninger	9
4.2	Udeservering på offentlige veje	12
4.3	Udeservering på privat fællesvej.....	17
4.4	Udeservering i en kommunal park	20
4.5	Udeservering på særlige arealer	22
4.6	Udeservering på kørebane	22
4.7	Anden regulering af betydning for udeserveringsområdet	23
5.	KOMPETENCE	24
6.	SAGSBEHANDLINGEN	25
6.1	Skønmæssig vurdering.....	25
7.	→ TILBAGE TIL INDHOLDSFORTEGNELSE	
	ANNONCERING.....	26
8.	MEDDELELSE AF TILLADELSE	26
9.	VARIGHED AF TILLADELSE	27
10.	FORLÆNGELSE AF TILLADELSE.....	27
11.	MEDDELELSE AF AFSLAG	28
12.	INDDRAGELSE AF AREAL.....	28
13.	TILSYN	29
14.	TILBAGEKALDELSE AF TILLADELSE.....	31
15.	MEDDELELSE AF PÅBUD	32
16.	FJERNELSE.....	33
17.	AFGIFTER; ØKONOMI OG REGNSKAB.....	33

1. INDLEDNING OG INDHOLD

Formålet med bilaget er at give en arbejdsgangsbeskrivelse af udeserveringsområdet. Målgruppen er primært sagsbehandlere, der arbejder med området. Bilaget indeholder en beskrivelse af de særlige regler, som gælder for ansøgninger om udeservering på kommunens veje, pladser og parker. Bilaget gennemgår typiske sagsbehandlingsforløb med fokus på korrekt forvaltningsretlig håndtering. Til bilaget er der vedlagt et flowdiagram, som viser en kronologisk gennemgang af en sag.

- For mere om baggrunden for administrationsgrundlaget [se hoveddokumentets pkt. 1.1.](#)

[↑ Tilbage til forside](#)

[→ Tilbage til indholdsfortegnelse](#)

2. BESKRIVELSE AF UDESERVERINGSOMRÅDET

Udeserveringsområdet vedrører tilladelse til at bruge kommunens vejareal, pladser, private fællesveje og parker til udeservering ud for **serveringssteder**, f.eks. restauranter og caféer. Herudover behandles ansøgninger om markedsføringselementer, herunder skilte, ud for **serveringssteder**. Administrationsområdet vedrører i praksis ansøgninger om udeservering fra virksomheder, som er omfattet af restaurationsloven, dvs. serveringssteder med salg af mad og drikkevarer til nydelse på eller ved salgsstedet.

Opstilling af reklameskilte i tilknytning til **butikker** hører under området skilte- og vareudstillinger. For nærmere information om administrationen heraf henvises til [bilag 6 om skilte- og vareudstillinger](#).

Hvis man ønsker at bruge kommunalt vejareal, parker eller private fællesveje i København til udeservering eller opstilling af reklameskilte i tilknytning til et serveringssted, herunder en café eller en restaurant, skal man søge om en tilladelse ved kommunen (Byliv).

Baggrunden for dette er, at udeservering og reklameskilte anses for en særlig råden (ikke-trafikal udnyttelse) over vejarealet. Da kommunen er vejmyndighed og administrerer de kommunale veje, skal kommunen give tilladelse til en sådan særlig råden. På samme måde kræver det tilladelse fra kommunen, hvis man ønsker at opstille genstande på privat fællesvej eller i parker. Du kan læse mere om baggrund og reglerne for udeservering nedenfor under afsnit 4 om hjemmelsgrundlaget.

Området for udeservering er afgiftsfritaget. Dette er politisk besluttet ved overførselssagen 2012 og siden videreført i kommunens efterfølgende budgetter.

Der er afgift på reklameskilte. Dette er politisk besluttet ved Borgerrepræsentationens vedtagelse af "Bestemmelser om råden over vejareal" den 4. marts 1999 (§§ 17, stk. 3, og 19, stk. 9), BR 40. af 2. oktober 2008 om revision af takster og kommunens efterfølgende budgetter med deri indeholdte takstkataloger. Takstkatalogets takst for reklameskilte finder også anvendelse for reklameskilte i forbindelse med udeserveringer. Priserne er oplyst på kommunens hjemmeside for udeservering www.kk.dk/Udeservering. Afgiften betales for ét kalenderår ad gangen.

Man søger om tilladelse til udeservering eller opstilling af et reklameskilt i tilknytning til et serveringssted, herunder en café eller en restaurant, på kommunens hjemmeside www.kk.dk/Udeservering via et link til den elektroniske ansøgningsportal. På siden kan man finde kommunens vilkår for udeservering og reklameskilte. Vilkårene anvendes som standardvilkår i en typisk sag. Endvidere kan man på hjemmesiden finde spørgsmål og svar om udeservering og reklameskilte.

Der er en særlig vejledende "Strøgmanual" (2014) for strøggaderne i indre København, som også findes på hjemmesiden.

Endelig er der administrativt udarbejdet særlige principper for udeservering i Den Hvide Kødbby (2016). Principperne er publiceret på den del af kommunens hjemmeside, der vedrører Kødbbyen (<http://kodbyen.kk.dk/>).

De særlige forhold for Den Hvide Kødbby skyldes bl.a., at Kødbbyen er fredet, og at arealet er en blanding af såvel offentlig vej og privat færdselsareal. Ved meddelelse af tilladelse til udeservering i Den Hvide Kødbby vil det være Byliv, der håndterer ansøgninger vedr. indfaldsvejene, mens Københavns Ejendomme er ansvarlig for det øvrige areal (Flæsketorvet).

[→ Tilbage til indholdsfortegnelse](#)

3. TJEKLISTE

Denne tjekliste giver dig en oversigt over de forvaltningsretlige sagsbehandlingsregler, som også skal iagttages ved behandling af ansøgninger om udeserveringer på vejarealer mv.

3.1 Modtagelse af ansøgning om udeservering på kommunens veje, pladser og parker

Når du modtager en ansøgning, oprettes der automatisk en sag i den elektroniske ansøgningsportal.

Hvis ansøgningen ikke sendes digitalt via kommunens digitale selvbetjeningsløsning, skal du tjekke, om den er omfattet af en undtagelse til kravet om digital ansøgning.

Er det tilfældet, skal du selv oprette en sag i "eDoc", som ansøgningen skal journaliseres på. Du skal også selv oprette en sag i ansøgningsportalen, hvori du skal taste oplysningerne på baggrund af den modtagne ansøgning.

Hvis ansøgningen ikke er omfattet af en undtagelse til kravet om digital ansøgning, skal du vejlede ansøgeren til at indgive sin ansøgning via ansøgningsportalen. Hvis det ikke er muligt, skal ansøgningen afvises.

Hvis ansøgningen vedrører parkareal, skal du overgive den til den jurist i Byliv, der varetager funktionen som parkarealforvalter.

For mere information se [hoveddokumentet pkt. 2.1.3 om krav til ansøgningen](#).

3.2 Vurdering af inhabilitet

Pligten: Vurder, om du er inhabil og tal med din leder, hvis du mener, du er inhabil eller er i tvivl herom.

Du er inhabil, hvis:

- Du selv har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald, eller du i forhold til sagen er repræsentant for nogen, der har en sådan interesse,
- Din ægtefælle, beslægtede eller andre nærtstående har en interesse, som beskrevet lige ovenfor,
- Du deltager i ledelsen eller i øvrigt har nær tilknytning til et selskab, forening eller en juridisk person, der har en særlig interesse i sagens udfald, eller
- Der i øvrigt foreligger omstændigheder, der er egnede til at vække tvivl om din upartiskhed

Hvis du er inhabil, skal sagen behandles af en anden. Hvis du ikke er inhabil, kan du behandle sagen.

Se venligst [hoveddokumentets pkt. 2.1.1 om inhabilitet](#) for mere info.

3.3 Sagsoplysning

Pligten: Du skal sikre dig, at sagen er tilstrækkeligt oplyst.

Du må ikke træffe afgørelse, før du har forsøgt at indhente alle nødvendige og relevante oplysninger hos ansøger eller andre relevante aktører.

Når du behandler en ansøgning om udeservering, skal du bl.a. huske at afklare følgende:

- Om det oplyste p-nummer stemmer overens med den angivne forretningsadresse.

- Hvilket areal, ansøger ønsker at anvende til sin udeservering. Dette har betydning for, efter hvilke regler ansøgningen skal vurderes. Husk også, at der er særlige principper for udeservering i Den Hvide Kødby.
- Om området, der ønskes anvendt til udeservering, er omfattet af en fredning, og hvad betyder det for ansøgningen.
- Om arealet, der ønskes anvendt til udeservering, er omfattet af en lokalplan og/eller en servitut, som begrænser anvendelsen. Er der tvivl om rækkevidden af begrænsningerne? Skal Byens Udvikling inddrages med henblik på fortolkning?
- Om der er behov for at indhente oplysninger fra naboer og/eller interesseorganisationer, f.eks. Nyhavnsgruppen og lignende (også selvom de pågældende ikke er parter i sagen).
- Om andre enheder i Byens Anvendelse, f.eks. Gravetilladelser eller Tilladelser til Vejændringer, skal inddrages i sagens behandling af hensyn til en helhedsorienteret løsning af opgaver omkring udeservering (vejbanedisponering, tilgængelighed m.m.).
- Om ansøger har taget højde for alle de praktiske ting i forbindelse med udeservering, bl.a. krav til møblement, elforsyning osv.
- Om der er behov for at inddrage politiet.
- Om Byens Anvendelse, Vand og VVM skal inddrages i forhold til tvivlsspørgsmål om fredningsfortolkning.
- Om Byens Anvendelse, Center for Miljøbeskyttelse skal høres i forhold til eventuelle støjgener.
- Om der er ansøgt om udeservering på et areal, der er omfattet af fortidsmindebeskyttelseszone og/eller søbeskyttelseszone. I givet fald er der så tale om tilstandsændringer, der kræver, at ansøgeren søger dispensation hos hhv. Slots- og Kulturstyrelsen og Byens Anvendelse, Center for Bygninger Nord.
- Om statslige myndigheder skal konsulteres, f.eks. Fødevarestyrelsen.
- Om politiet skal involveres i forhold til spørgsmål om færdselsbegrænsning, herunder ved (midlertidig) benyttelse af p-pladser til udeservering.

Overvej, om der også er behov for andre oplysninger.

Se venligst [hoveddokumentets pkt. 2.1.4 om sagsoplysning](#) for mere info.

3.4 Vejledningspligt

Pligten: Du skal yde vejledning til personer mv., der retter henvendelse til Byliv med relevante spørgsmål om Bylivs sagsområde.

Hvornår skal du vejlede?:

- Ved enhver form for henvendelse fra borgere, virksomheder, foreninger m.fl.
- På dit eget initiativ, hvis en ansøger har et klart behov for vejledning.
- Når du skal træffe afgørelse, men også i forhold til relevante spørgsmål om de praktiske forhold ved tilladelse til udeservering, hvis ansøger har behov for vejledning.

Vær opmærksom på at:

- Vejledningen skal dokumenteres på den oprettede sag.
- Din vejledning ikke må få karakter af en afgørelse.

Se venligst [hoveddokumentets pkt. 2.1.5 om vejledningspligt](#) for mere info.

3.5 Notatpligt

Pligten: Du er forpligtet til at sikre, at sagen er ordentligt dokumenteret, og du skal derfor tage notat om væsentlige oplysninger for sagen.

- Tag notat af alle mundtlige oplysninger, som er vigtige, relevante og konkrete, og som ikke allerede fremgår af sagen
- Tag notat af alle væsentlige ekspeditionsskridt i sagen. Er du i tvivl om, hvorvidt et ekspeditionsskridt er væsentligt, skal du tage notat om det.
- Brug et letforståeligt sprog og undgå indforståede koder og forkortelser, da notatet skal kunne forstås af andre.
- Skriv notatet snarest muligt og gem det på den sag, der er oprettet.
- Notatpligten gælder også billeder og fotos, der ligeledes skal gemmes på sagen.

Se venligst [hoveddokumentets pkt. 2.1.6 om notatpligt](#) for mere info.

3.6 Partshøring

Pligten: Du er forpligtet til at give den, der er part i en sag mulighed for at gøre sig bekendt med – og kommentere – det faktiske grundlag for afgørelsen, inden der træffes afgørelse.

- Hvis sagen indeholder oplysninger, som er til ugunst for parten og kan få betydning for afgørelsen, skal du sikre dig, at parten er bekendt med oplysningerne.
- Hvis sagen er startet på Bylivs initiativ (påbuds- eller tilbagekaldelsessager), skal du sikre dig, at parten er bekendt med sagens eksistens.
- Parten skal have mulighed for at udtale sig, inden du træffer afgørelse.
- Partshøring kan gennemføres skriftligt eller mundtligt, men bør dog gennemføres skriftligt, da det øger retssikkerheden hos borgeren og styrker dokumentationen i sagen.

Se venligst [hoveddokumentets pkt. 2.1.7 om partshøring](#) for mere info.

3.7 Høring af politiet

Pligten: Du skal forelægge sagen for politiet, inden du giver tilladelse efter vejlovgivningen.

Se nærmere afsnit 4.2.2.3 om forhandling med politiet i dette dokument.

3.8 Afgørelsen

Pligten: Afgørelsen skal være forståelig og klar, så ansøger på baggrund af afgørelsen kan forstå, hvad der er hans ret og pligter.

- Vurderingen af afgørelsen skal træffes ud fra det hjemmelsgrundlag, som gælder for det areal, ansøgeren har ansøgt om at anvende.
- Udgangspunktet i Byliv er, at afgørelser skal være skriftlige, uanset om der er tale om tilladelser eller afslag.
- En afgørelse skal forsynes med en personlig underskrift eller være udformet på en måde, der i øvrigt sikrer en entydig identifikation af afsenderen.
- Hvis afgørelsen fremsendes elektronisk til ansøgeren, bør den sendes som pdf-fil.

Se venligst [hoveddokumentets pkt. 2.1.8 om afgørelsen](#) for mere info.

Hvis afgørelsen er en tilladelse til udeservering på kommunens veje eller pladser, henvises til afsnit 8 om meddelelse af tilladelse. Ved udeserveringer i kommunens parker, se afsnit 4.4 om udeservering i en kommunal park og 8 om meddelelse af tilladelse. Husk, at ikke-kommercielle udeserveringer i parker behandles som en arrangementsansøgning, se venligst bilag 1 om arrangementer.

Hvis afgørelsen er et skriftlig afslag, en tilladelse, der ikke fuldt ud imødekommer ansøgning, eller en tilbagekaldelse af tilladelsen, henvises til afsnit 11 om meddelelse af afslag, 12 om inddragelse af areal og 14 om tilbagekaldelse af tilladelse.

Du skal give en begrundelse og en klagevejledning, når du træffer afgørelse, hvis ansøgeren ikke får fuldt ud medhold i sin ansøgning. Se venligst [hoveddokumentets pkt. 2.1.9 om begrundelse](#) og [hoveddokumentets pkt. 2.1.10 om klagevejledning](#) for mere info.

Opstår der behov for at udstede påbud og/eller fjerne genstande, se afsnit 15 om meddelelse af påbud og 16 om fjernelse.

3.9 Særligt om udeservering i kommunens parker

- Udlån af kommunale parkarealer til udeservering skal vurderes i henhold til de uskrevne kommunalfuldmagtsregler.
- Dette betyder i praksis, at Byliv indgår en konkret forhandlet lejekontrakt og ikke træffer en traditionel forvaltningsretlig afgørelse. Kommunen er i disse tilfælde bundet af kravene om økonomisk forsvarlig forvaltning, saglighed, forbud mod konkurrencefordrejning og statsstøtte mm., og kan kun indgå kontrakter, hvis der foreligger en kommunal interesse.
- Ved modtagelse af en ansøgning om udeservering i en af kommunens parker skal du overgive ansøgningen til den jurist i Byliv, der varetager funktionen som parkarealforvalter.

Der henvises til afsnit 4.4 om udeservering i en kommunal park og 8 om meddelelse af tilladelse.

[→ Tilbage til indholdsfortegnelse](#)

4. **HJEMMELSGRUNDLAGET**

I dette afsnit gennemgås hjemmelsgrundlaget af relevans for sagsbehandlingen af ansøgninger om udeservering opdelt i de forskellige arealtyper, dvs. vejloven, privatvejsloven og kommunalfuldmagten.

[→ Tilbage til indholdsfortegnelse](#)

4.1 **Politiske beslutninger**

De politiske beslutninger har karakter af generelle tjenestebefalinger, der retter sig til forvaltningen. Nedenfor skitseres de beslutninger, som har betydning for udeserveringsområdet. Beslutningerne er nævnt med udvalgsforkortelse (BR, TMU, BTU¹), dagsordenspunkt og dato.

BR 3. (79/99) af 4. marts 1999: Bestemmelser om råden over vejareal

Tilladelse kræves til råden over vejareal og areal i kommunale parker (§ 1). Tilladelse til fortovs- og friluftsrestauranter gives kun til restauranter ud for eller i umiddelbar nærhed (§ 17). Der kan indgås leje- eller koncessionsaftaler for særlig råden over vejareal eller parkareal (§ 6).

Efter § 17, stk. 2, kan tilladelse kun gives til bevillingshavende restauratører, der har restaurant ud for eller i umiddelbar nærhed. Den sidste del af bevillingskravet (næringsbrev) blev fjernet med lov nr. 1370 af 16. december 2014.

---

¹ Udvalgsforkortelser: BR = Borgerrepræsentationen, TMU = Teknik- og Miljøudvalget, BTU = Bygge- og Teknik udvalget.

BR 2. (199/07) af 10. maj 2007: Gang i København

Det er hele året tilladt at have én række borde langs egen facade, hvor det kan lade sig gøre af hensyn til fremkommeligheden.

I bilag C redegøres nærmere for historik og regler på området, og bl.a. følgende fremgår: *"I henhold til lov om offentlige veje og lov om private fællesveje kan vejmyndigheden stille areal til rådighed til ikke-trafikal anvendelse. I vejlovene kaldes dette for "særlig råden" og dette kan ikke ske uden at vejmyndighedens tilladelse indhentes. En udmøntning af hvad det er for typer af råden, vejmyndigheden kan give tilladelse til findes i "Bestemmelser om råden over vejareal m.m. i Københavns Kommune", som er vedtaget af Borgerrepræsentationen den 4. marts 1999. Regelsættet er udarbejdet for at have ensartede regler, som er lette at følge for brugerne, og som også er lette at kontrollere for forvaltningen. [...] Forvaltningen har også ansvaret for at indrette byens rum, ansvaret for renholdelsen, og ansvaret for at konkrete politiske vedtagelser overholdes. Der er derfor i forvaltningen nedskrevet nogle retningslinjer, der oplyser om, hvilke vilkår forvaltningen normalt stiller for at sikre fremkommeligheden, sikre overholdelse af renholdelsespligten, sikre overholdelse af andre myndigheders krav, sikre politiske vedtagelser om reklamer, æstetik mm. Da byen konstant forandrer sig, herunder kravene til fremkommeligheden og æstetikken, vil forvaltningen i samarbejde med branchen fortsætte dialogen om at få forenklet retningslinjerne, herunder formidlingen af dem. [...]"*

Overførselssagen 2012 og efterfølgende kommunale budgetter: Afgiftsfritagelse.

Udeservering er frem til 2020 fritaget for afgift.

TMU 20. af 23. januar 2012: Designpolitik

Relaterer sig kun direkte til brug af kommunens designmanual (kommunens eget byrumsinventar), men indeholder afsnit om regulering af udeservering. Af afsnittet fremgår, at forvaltningen administrerer det offentlige vejareal og giver tilladelse til brug af byens rum til f.eks. arrangementer og udeservering. Tilladelserne gives på baggrund af en vurdering af det enkelte byrum – dvs. funktioner, fodgængerflow og trafiksikkerhed. Der er udviklet et sæt retningslinjer for, hvordan serveringssteders udendørs møblement må fremstå – retningslinjerne omfatter bl.a. materialevalg, brug af farver, reklamer/logo og typer af inventar der skal godkendes.

TMU 17. af 15. april 2013: Justering af nuværende praksis for tilladelser til udendørsservering

Der kan gives tilladelse til udendørsservering på vejarealer (kørebanearealer, red.) i de tilfælde, hvor ansøgningen knytter direkte fysisk an til eksisterende

tilladelse til udendørsservering på vejarealet, og hvor en udvidelse af den eksisterende ordning ikke vil medføre væsentlige trafikale gener.

BR 24. af 10. oktober 2013: Restaurationsplan

Udendørsservering kan foretages fra kl. 8.00 til 24.00. Selvom en restauration har nattilladelse, gælder denne ikke til udendørsservering. Der skal altid friholdes 150 cm (200 cm på befærdede gader) til fri passage på fortovet, så fodgængerne kan komme forbi. Herudover generel beskrivelse af mulighed for længerevarende udeservering (om natten).

TMU 6. af 13. januar 2014 om delegation til Teknik- og Miljøudvalget, Teknik- og Miljøborgmesteren og Teknik- og Miljøforvaltningen

Forvaltningen træffer konkrete afgørelser over for borgere, virksomheder m.v. på udvalgets kompetenceområde. Det hører omvendt til udvalgets kompetence, som ikke er delegeret til forvaltningen, at fastlægge og ændre rammer og retningslinjer for forvaltningens skønsmæssige afgørelser. (Dvs. fastfrysning af de indtil da administrativt vedtagne retningslinjer, der herefter kun kan ændres politisk, *red.*)

Herudover beslutninger med prioriteringer for særlige situationer/områder:

- **BTU 9. af 31. marts 2004, Højbro Plads og Amagertorv og BTU 14. af 19. maj 2004 (BTU 274/2004): Kongens Nytorv.** Det nærhedskriterium, som er specificeret i beslutningen, anvendes ved fordeling af udeservering på pladserne.
- **BTU 29. af 2. juni 2004: Café & Restaurant Theodor's.** Udeserveringer skal fremstå som åbne rum, med lette og mobile indretninger, der er i harmoni med omgivelserne. Teltopstillinger må begrænses til arrangementer, der har brug for det.
- **BTU 30. af 2. juni 2004: Restaurationsbåden Viva og havnepromenaderne.**
- **TMU 16. af 9. marts 2005 og BR 219/05 af 28. april 2005: Café Victor og området omkring.**
- **TMU 14. af 23. maj 2007: Toldkammerbygningen i Havnegade.**
- **TMU 31. af 18. juni 2008: Fastlæggelse af promenadeforløb i Nyhavn.** (Nul huller politik).
- **TMU 17. af 17. juni 2009 – Endelig trafikstrategi for Middelalderbyen** (Små stille oaser).
- **TMU 30. af 4. november 2009 – Byrumsstrategi for Nyhavnsområdet.** Se også lokalplan nr. 512, Nyhavn og Gammelholm, bekendtgjort den 10. februar 2015 (zonebåndsinddeling i Nyhavn).
- **BR 15. af 27. januar 2011 – Hvidbog om byrum i strøggader**
- **TMU 6. af 4. februar 2013 og TMU 18. af 15. april 2013: Udeservering i Viktoriagade med reference til TMU 17. af 15. april 2013** (Mikkeller, kriminalitetsforebyggelse, brug af kørebane).

- **BR 14. af 8. maj 2014 – Vision for havnen (Københavns Havn)**
- **BR 12. af 20. august 2015 – Idéoplæg for Byrum omkring Nørrebro Station, Bispebjerg og Nørrebro** (Lyngsies Plads mv.)
- **TMU 21. af 14. december 2015 – Forslag til bedre bymiljø i stræderne, Nørre Kvarter, Indre By** (Flexzoner bør friholdes for udeservering).
- **TMU pkt. 24-27 af 20. juni 2016 - Forprojekteringer for kreative områder på Vesterbro, bedre byrum på Nørrebrogade, Nørrebro, og idéoplæg for Amagerbro Torv, Amager Øst.** (Standardiserede byrumsløsninger bør undgås i Kødbyen, flexzoner bør på Nørrebro kunne udnyttes til udeservering, byliv og udeserveringer langs Amagercenteret)
- **TMU 41. af 20. juni 2016 – Bylivsforsøg i Lavendelstræde, Indre By.** (Positive effekter ved bl.a. udvidet udeservering. Betinget af bevilling i budget 2017).

[→ Tilbage til indholdsfortegnelse](#)

4.2 Udeservering på offentlige veje

4.2.1 Lovgivning

I lov nr. 1520 af 27. december 2014 om offentlige veje m.v. (vejloven) er fastsat regler for særlig råden over vejareal. Følgende bestemmelser har relevans for sagsbehandlingen af ansøgninger om udeservering på kommunens veje:

Anden brug af vejareal

Lov § 80 *Det offentlige vejareal kan med vejmyndighedens tilladelse anvendes til*

1) varig eller midlertidig anbringelse af affald, containere, materiel, materialer, løse genstande, skure, skurvogne, boder, automater, skilte, reklamer, hegn el.lign.,

2) anbringelse af køretøjer med henblik på salg eller udlejning eller

3) anbringelse af køretøjer i forbindelse med reparation, påfyldning af drivmidler, rengøring el.lign., når dette sker som led i erhvervsmæssig virksomhed.

Påbud mv.

Lov

§ 81 *Vejmyndigheden kan udstede påbud om fjernelse af genstande m.v., hvis disse er anbragt på vejarealet uden tilladelse efter § 80 og der ikke efterfølgende kan meddeles tilladelse.*

Stk. 2. Vejmyndigheden kan fjerne genstande m.v. for den pågældendes regning, såfremt et påbud efter stk. 1 ikke efterkommes.

Stk. 3. Vejmyndigheden og politiet kan straks og uden forudgående påbud fjerne genstande m.v. for den pågældendes regning, når genstandene m.v. er til ulempe eller til fare for færdslen.

Forhandling med politiet

Lov

§ 89 *Inden der gives tilladelse efter §§ 73, 80, 82, 86 og 88, skal vejmyndigheden forhandle med politiet.*

[→ Tilbage til indholdsfortegnelse](#)

4.2.2 Indholdet af vejlovens bestemmelser

Reglerne i vejloven regulerer bl.a. hvornår borgere må bruge et offentligt vejareal til andet end et trafikalt formål, og hvornår kommunen som vejmyndighed kan stille krav til brugen af vejarealet.

Hovedreglen er, at offentlige veje mv. skal bruges til trafikal udnyttelse, hvorved forstås kørsel med og parkering af indregistrerede køretøjer, herunder indregistrerede trailere, campingvogne mv. Ved trafikal benyttelse forstås også gang, cykling og almindeligt ophold.

Alt anden form for råden over vejareal (dvs. ikke-trafikal råden) kræver som udgangspunkt tilladelse fra vejmyndigheden. Dette skyldes bl.a., at kommunen som vejmyndighed skal kunne sikre, at vejen kan benyttes til sit formål, ligesom kommunen som vejmyndighed også skal tage hensyn til vejens naboer og brugere.

[→ Tilbage til indholdsfortegnelse](#)

4.2.2.1 Genstande m.v. på vejarealet

Efter § 80, stk. 1, kræver det tilladelse fra vejmyndigheden, før genstande mv. anbringes på vejen. Opremsningen i § 80, stk. 1, af de forhold, som kræver tilladelse fra kommunen er ikke udtømmende. Bestemmelsen anvendes i praksis ligeledes for tilladelser til udeservering.

Opstilling af udeservering eller andre markedsføringslementer på vej, herunder fortove og andre fodgængerarealer som f.eks. pladser, kræver altid tilladelse efter vejlovens § 80, stk. 1.

Vejlovens § 80, stk. 2, giver kun hjemmel til opkrævning af betaling for brug af vejarealet, når det udnyttes forretningsmæssigt. Da de skilte, som er omfattet af administrationsordningen for udeservering, opstilles foran serveringssteder – og af serveringssteder – vil den betingelse altid være opfyldt.

[→ Tilbage til indholdsfortegnelse](#)

4.2.2.1.1 Lovlige hensyn i sagsbehandlingen

Når kommunen skal tage stilling til en ansøgning efter vejlovens § 80 skal dette ske på grundlag af en samlet vurdering af samtlige hensyn til vejarealernes forskellige anerkendte funktioner. I Vejdirektoratets praksis er dette ofte omtalt på den måde, at vurderingen skal foretages ud fra vejformål. Et helt centralt hensyn i denne vurdering er naturligvis de færdselsmæssige hensyn. En offentlig vej skal først og fremmest tjene som trafikareal.

Man kan f.eks. i et vist omfang finde vejledning om de trafikale hensyn i de af Vejdirektoratet udarbejdede "Vejregler", f.eks. vejreglen om "Færdselsarealer for alle" (<http://vejregler.lovportaler.dk/>).

Lovgiver har med vejlovens § 80 imidlertid også ønsket, at der skulle være mulighed for at opnå tilladelse til at bruge de offentlige vejarealer til andre formål end de færdselsmæssige, herunder til arrangementer, opsætning af boder, studepladser osv.

Et afslag på en ansøgning om tilladelse til særråden skal være begrundet i et eller flere af de hensyn, som kommunen skal varetage. Der kan som udgangspunkt altid gives afslag på en ansøgning om udendørsservering, hvis færdselsmæssige hensyn taler imod tilladelsen. Ved vurdering af trafiksikkerhedsmæssige hensyn vil den tilladte hastighed på vejen ofte indgå som en vigtig faktor. Af andre faktorer, kan nævnes en vurdering af, om dét, der ønskes tilladelse til, udgør en konkret fare ved at aflede opmærksomheden fra det, der foregår i trafikken.

Der skal altid tages højde for lighedsgrundsætningen, hvilket blandt andet betyder, at der skal kunne argumenteres sagligt for det, hvis færdselshensyn tillægges forskellig vægt i forskellige sager, hvor der er tale om ensartede færdselsforhold og/eller ensartede ansøgninger.

Et afslag vil imidlertid også kunne begrundes i de andre hensyn, herunder hensyn som kommunen skal varetage efter anden lovgivning end færdselsloven eller efter almindelige naboretlige regler. Det følger af forarbejderne til vejlovens § 1, at vejmyndigheden ved administrationen af loven også må lægge vægt på konsekvenserne for bl.a. miljø, landskabs- og bymæssige værdier, samfundsøkonomi samt hensynet til vejens naboer.

Vejdirektoratet har endvidere i sin praksis anerkendt andre alment offentligretlige hensyn, herunder hensynet til vejens funktion som opholdsrum, som lysningsareal, som butikforplads, renholdeshensyn, sikkerhedshensyn, hensynet til sundhed, byrummets forudsatte æstetik, kvalificerede samfundsmæssige hensyn, som fremgår af anden lovgivning m.m. Disse hensyn kan altså også indgå i afvejningen af, om der skal meddeles tilladelse eller afslag.

Vejarealet skal også kunne bruges til andre alment anerkendte formål. Et eksempel herpå er, at de offentlige arealer forventes at give plads for grundlovssikrede rettigheder som forsamlingsfriheden, f.eks. ved demonstrationer, medmindre trafikale eller andre tungtvejende almene hensyn taler imod.

Kommunen kan som vejmyndighed, inden for snævre rammer, varetage æstetiske hensyn. Hvis en afgørelse hovedsageligt begrundes i æstetiske hensyn, skal der dog være tale om tungtvejende æstetiske hensyn eller f.eks. hensyn til stedets helt særlige arkitektoniske udtryk. I sådanne situationer bør det overvejes, om ønsket om at varetage de æstetiske hensyn udgør et forholdsmæssigt indgreb/byrde for ansøgeren.

For mere info se [Hoveddokumentets pkt. 2.2.1 om saglige hensyn og vægtning af hensyn](#) samt dette dokumentets afsnit 6.1 om skønmæssig vurdering.

[→ Tilbage til indholdsfortegnelse](#)

4.2.2.2 Påbud og fjernelse af genstande

Kommunen kan med hjemmel i § 81 udstede påbud om fjernelse af genstande, der er placeret på vejarealet, uden der er givet tilladelse hertil.

Kommunen kan også fjerne genstande, der er anbragt uden indhentelse af den fornødne tilladelse efter § 80. Dette kræver som udgangspunkt et forudgående påbud. Er genstanden til ulempe for færdslen, vil den pågældende genstand efter omstændighederne kunne fjernes uden et forudgående påbud og for den ansvarliges regning.

[→ Tilbage til indholdsfortegnelse](#)

4.2.2.3 Forhandling med politiet

Bestemmelsen i vejlovens § 89 vedrører forhandling med politiet.

Efter denne bestemmelse skal vejmyndigheden forhandle med politiet, inden der gives tilladelse til placering af genstande mm. på vejarealet. Selve forhandlingen håndteres primært gennem politiets "kiggeadgang" i ansøgningsportalen, og der bør derfor ikke udstedes tilladelse til en udendørsservering før 48 timer efter, at ansøgningen er modtaget i portalen.

Bestemmelsen skal sikre, at politiet inddrages i sager med henblik på at vurdere sagens trafiksikkerhedsmæssige og trafikafviklingsmæssige konsekvenser, bl.a. med henblik på at optimere de vilkår, som fastsættes i forbindelse med meddelelse af tilladelsen.

Forhandlingspligten er først og fremmest en processuel forpligtelse, men Byliv skal i sin sagsbehandling inddrage alle politiets argumenter, uanset om de relaterer sig til sagens faktum eller sagens vurdering. I sidste ende er det dog Byliv, som afgør, om der skal udstedes en tilladelse eller ej.

Byliv har som udgangspunkt pligt til at lægge politiets vurderinger af trafiksikkerhedsmæssige og trafikafviklingsmæssige konsekvenser samt de beredskabsmæssige hensyn, til grund, når Byliv skal vurdere sagen. I forhold til politiets argumenter, der ikke har denne karakter, er vurderingen mere fri, men det skal være sagligt begrundet, hvis Byliv udsteder en tilladelse imod politiets anbefaling.

I forbindelse med ansøgninger med ønske om at benytte kørebane (typisk p-pladser) skal politiet altid høres (undtagen i Den Hvide Kødby, se umiddelbart nedenfor). I sådanne sager udvides forhandlingspligten efter vejlovens § 89, hvoraf nogle sager kræver politiets egentlige samtykke, jf. færdselslovens § 100, stk. 1.

En tilladelse til udeservering på kørebaneareal kan altså kun udstedes, hvis politiet giver lov. I sådanne sager skal man ved direkte henvendelse sikre sig en skriftlig tilkendegivelse fra politiet, inden der udstedes en tilladelse.

Baggrunden for dette er, at udeservering kun kan finde sted på fodgængerareal, hvorfor det er nødvendigt (midlertidigt) at ændre vejens baner med hjemmel i vejlovens § 8. Hvis ændringen af vejen kan have væsentlig betydning for færdselsens sikkerhed og afvikling, kan den kun foretages med samtykke fra politiet, jf. færdselslovens § 100.

I forhold til Den Hvide Kødby har politiet tilkendegivet, at politiet ikke skal høres, hvis omdannelse af kørebaneareal (P-pladser) til fodgængerareal med udeservering foretages i overensstemmelse med retningslinjerne for udeservering i Den Hvide Kødby og det heri angivne afspærringsmateriale anvendes. I de tilfælde er politiets kiggeadgang i ansøgningsportalen tilstrækkelig.

Der findes ikke på nuværende tidspunkt lignende generelle tilkendegivelser fra politiet vedrørende omdannelse af kørebaneareal til fodgængerareal for andre områder i København.

[→ Tilbage til indholdsfortegnelse](#)

4.2.3 Guide

Hvis du gerne vil læse mere om reglerne i vejloven eller er i tvivl om, hvordan reglerne skal forstås, kan der være hjælp at hente i "Vejledning i lov om offentlige vej" <http://vejdirektoratet.dk/da/veisektor/vejregler-og-tilladelser/soegivejloven/sider/default.aspx>.

Vejledningen er udarbejdet af Vejdirektoratet og er brugt som støttedokument til dette afsnit. På Vejdirektoratets hjemmeside kan du også finde links til afgørelser om særlig råden, som Vejdirektoratet har valgt at fremhæve <http://vejdirektoratet.dk/DA/veisektor/vejregler-og-tilladelser/afg%c3%b8relser/Vejloven/S%c3%a6rr%c3%a5den/Sider/default.aspx>.

[→ Tilbage til indholdsfortegnelse](#)

4.3 Udeservering på privat fællesvej

Ansøgninger om udeservering på privat fællesvej skal behandles efter privatvejslovens § 66.

[→ Tilbage til indholdsfortegnelse](#)

4.3.1 Lovgivning

I lovbekendtgørelse nr. 1234 af 4. november 2015 om private fællesveje er fastsat følgende regler af relevans for behandling af ansøgninger om udeservering på vejareal:

Anden brug af vejareal

Lov

§ 66 *På arealer, der er privat fællesvej, kræver det kommunalbestyrelsens godkendelse*

1) varigt eller midlertidigt at anbringe affald, materiel, materialer, løsørengstande, ikkeindregistrerede køretøjer, skure, skurvogne, containere, boder, automater, skilte, hegn el.lign.,

2) at anbringe køretøjer med henblik på salg eller udlejning uden fører og

3) som led i erhvervsvirksomhed at anbringe køretøjer i forbindelse med reparation, påfyldning af drivmidler, rengøring el.lign.

(...)

Stk. 3. Før godkendelse efter stk. 2 skal kommunalbestyrelsen forhandle med politiet.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan for den pågældendes regning fjerne genstande m.v., jf. stk. 1, der er anbragt på en privat fællesvej uden kommunalbestyrelsens godkendelse, hvis den pågældende ikke efterkommer et påbud om at fjerne disse.

Stk. 5. Er det anbragte til ulempe for færdslen, kan kommunalbestyrelsen eller i påtrængende tilfælde politiet fjerne det anbragte for den pågældendes regning uden forudgående påbud.

Forskellig råden over private fællesveje m.v.

Tilladelser

Lov

§ 56 *En godkendelse eller tilladelse efter § 57, stk. 1, § 60, jf. §§ 86, 88, 92 og 93 i lov om offentlige veje, § 61, stk. 1, § 62, stk. 1 og 2, § 63, stk. 1-4, § 66, stk. 1 og 2, og § 67, jf. § 73 i lov om offentlige veje, er udtryk for, at almene offentligretlige hensyn ikke er til hinder for det ansøgte eller tilladte, og indebærer ikke rettigheder i forhold til vejens ejer og de vejberettigede.*

Stk. 2. En godkendelse eller tilladelse efter de i stk. 1 nævnte bestemmelser bortfalder, hvis det arbejde, som tilladelsen vedrører, ikke er påbegyndt inden 2 år fra tilladelsens dato.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde forlænge fristen i stk. 2.

[→ Tilbage til indholdsfortegnelse](#)

4.3.2 Indholdet af privatvejslovens bestemmelser

Reglerne i privatvejslovens § 66 om anden brug af vejareal handler om, hvornår private fællesveje må bruges til andet end trafikale formål.

Hovedreglen er, at private fællesveje skal fungere som færdselsareal for de ejendomme, som bruger den private fællesvej (de vejberettigede), men også færdsel for andre. Private fællesveje kan som udgangspunkt lovligt benyttes af andre end de vejberettigede. Vejene indgår i vidt omfang i det almindelige vejnet sammen med de offentlige veje. Vejene er derfor undergivet en offentligretlig regulering gennem bestemmelser i privatvejsloven, hvilket betyder, at særlig (ikke-trafikal) råden over vejarealet også kræver tilladelse fra kommunen.

Kommunen er forvaltningsmyndighed for de private fællesveje og skal varetage de offentligretlige interesser, der relaterer sig til hertil.

[→ Tilbage til indholdsfortegnelse](#)

4.3.2.1 Anden brug af vejareal

Privatvejslovens § 66 handler både om anbringelse af genstande på vejarealet og anden brug af vejarealet til ikke-trafikale formål (som f.eks. udeservering) i princippet svarende til vejlovens § 80 for offentlige veje.

Bestemmelsen gælder ikke kun for borgere, erhvervsdrivende og foreninger. Den gælder også, hvis vejene eller vejberettigede til en privat fællesvej selv ønsker at anbringe genstande på vejarealet eller bruge den private fællesvej til ikke-trafikale formål som f.eks. udeservering. De skal dermed også søge om tilladelse ved kommunen.

Brug af en privat fællesvej vedrører imidlertid også vejernes private ejendom. Af den grund bør kommunen gøre ansøger opmærksom på, at tilladelse også kræver samtykke fra grundejerne på privatretligt grundlag.

Uanset hvad grundejernes (og eventuelle vejberettigedes) holdning til ansøgningen er, skal en ansøgning altid behandles af kommunen.

I forbindelse med behandling af en ansøgning bør man som udgangspunkt partshøre vejene og evt. også tilstødende grundejere, før der gives tilladelse til f.eks. udeservering. Grunden til dette er, at grundejerne (evt. også vejlauget) kan have en direkte væsentlig og individuel interesse i den tilladelse, som kommunen giver, da udeservering kan gribe ind i grundejernes mulighed for at anvende vejarealet til færdsel. Den hidtidige praksis fra Vejdirektoratet viser, at vejene altid skal partshøres, modsat f.eks. naboer. Se i øvrigt [Hoveddokumentet, pkt. 2.1.7 om partshøring](#).

[→ Tilbage til indholdsfortegnelse](#)

4.3.2.1.1 Lovlige hensyn

Når man skal vurdere, om der kan gives tilladelse, skal det ligesom for de offentlige veje vurderes, om der er færdselsmæssige eller almene offentlige hensyn, som taler imod tilladelse.

Kommunen skal sikre de almene offentlige hensyn, herunder at de privatejede fællesveje kan benyttes som veje, at vejene er i god og forsvarlig stand, og at vejene kan indgå på en fornuftig måde i trafik- og vejplanlægningen. Dette fremgår også af lovens § 1 (formålsbestemmelsen), som opridser lovens formål. Der henvises til gennemgang af lovlige hensyn, som beskrevet i afsnit 4.2.2.1.1 om offentlige veje.

Praksis for private fællesveje viser dog en tilbageholdenhed med at anerkende andre offentlige hensyn end færdselsmæssige, miljømæssige, tryghedsmæssige og kriminalpræventive hensyn.

Hvis vejejer, grundejerne eller et vejlaug er blevet partshørt i forbindelse med ansøgningen, skal de bemærkninger, der er kommet i forbindelse med partshøringen, også indgå i vurderingen.

For mere info se [Hoveddokumentets pkt. 2.2.1 om saglige hensyn og vægtning af hensyn](#), dette dokumentets afsnit 6.1 om skønsmæssig vurdering og [Hoveddokumentets pkt. 2.1.7 om partshøring](#).

[→ Tilbage til indholdsfortegnelse](#)

4.3.2.2 Forhandling med politiet

Efter § 66, stk. 3, skal kommunen forhandle med politiet, inden kommunen godkender, at den private fællesvej benyttes til andet end færdsel. Baggrunden for dette er, at der skal kunne tages færdsels- og sikkerhedsmæssige hensyn.

Se hertil afsnit 4.2.2.3 om forhandling med politiet.

[→ Tilbage til indholdsfortegnelse](#)

4.3.2.3 Fjernelse af genstande

I § 66, stk. 4 og 5, er det reguleret, hvilke muligheder kommunen har for at fjerne genstande, der er anbragt uden indhentelse af den fornødne tilladelse efter stk. 1. Fjernelse af genstande kræver som udgangspunkt et forudgående påbud. Er genstanden til ulempe for færdslen, vil den pågældende genstand efter omstændighederne kunne fjernes uden et sådant forudgående påbud og for den ansvarliges regning.

For mere info se afsnit 15 om meddelelse af påbud og afsnit 16 om fjernelse.

[→ Tilbage til indholdsfortegnelse](#)

4.3.3 Guide

Hvis du gerne vil læse mere om reglerne for private fællesveje eller er i tvivl om, hvordan reglerne skal forstås, kan der være hjælp at hente i bogen "Private fællesveje" af Lars Ramhøj, forlag Karnov Group Denmark A/S. Bogen er brugt som støtteredskab til dette afsnit.

[→ Tilbage til indholdsfortegnelse](#)

4.4 Udeservering i en kommunal park

Kommunale parkarealer er ikke omfattet af vejloven. Kommunens adgang til at administrere brug af kommunale parkarealer til udeservering må derfor vurderes i henhold til de uskrevne kommunalfuldmagtsregler.

En kommune kan udleje eller udlåne sine arealer, hvis der herved varetages et sagligt, kommunalt formål, dvs. hvad der normalt forstås ved lovlige kommunale interesser. En kommune vil således kunne udlåne eller udleje kommunale parkarealer med henblik på at imødekomme borgernes behov for fællesfaciliteter i relation til f.eks. kulturelle og lignende formål. Udeserveringer i parker anses dog ikke i sig selv for kulturelle eller lignende formål, men derimod som sammenhængende (accessoriske) til parkens rekreative hovedformål.

Erhvervsmæssig udeservering i parker kan kun ske på baggrund af en konkret forhandlet lejekontrakt, der vedrører areal til både serveringsstedet og udeserveringsarealet.

Er der tale om en kommunal bygning, indgås og administreres lejekontrakten af Københavns Ejendomme (f.eks. Pavillonen i Fælledparken). Er der tale om en bygning på lejet grund (f.eks. serveringssteder i Amager Strandpark) indgås og administreres udeserveringen af Byliv i sagsbehandlingssporet for lejesager, som ikke er en del af dette administrationsgrundlag. Ansøgninger om brug af kommunale parkarealer til udeservering skal altid drøftes med en jurist i Byliv.

Anden udeservering i parkerne, f.eks. mere midlertidig eller ikke-erhvervsmæssig udeservering, behandles i sagsbehandlingssporet for arrangementer ([bilag 1](#)).

Kommunen skal iagttage de almindelige offentligtretlige grundsætninger. Det betyder bl.a., at kommunen skal iagttage saglighedskravet, lighedsprincippet, proportionalitetsprincippet mv., når kommunen behandler en ansøgning om benyttelse af kommunale parkarealer. Kommunen skal endvidere udvise god forvaltningsskik i sin sagsbehandling.

[→ Tilbage til indholdsfortegnelse](#)

4.4.1 Særlige forhold

Opmærksomheden henledes på, at der i anden lovgivning mv. kan være begrænsninger i adgangen til at anvende et parkareal, f.eks. hvis områder eller genstande i parken er fredet.

Man kan søge oplysninger om fredninger og andre anvendelsesbegrænsninger i parker i KK Kortet. Der kan dog være oplysninger, som ikke fremgår korrekt. Hvis man vil være sikker på at have den korrekte fredningstekst, kan man finde den via Danmarks Arealinformation, <http://arealinformation.miljoportal.dk/distribution/>.

[→ Tilbage til indholdsfortegnelse](#)

4.5 Udeservering på særlige arealer

Der er en række områder i kommunen, hvor der er fastsat særlige regler for brug af kommunens arealer. Disse regler kan f.eks. være fastsat ved servitutter eller lejeaftaler. Såfremt en ansøger ønsker tilladelse til udeservering på et areal, hvor der foreligger en sådan aftale, vil man skulle foretage en konkret vurdering af, om der kan gives tilladelse til den ansøgte udeservering i lyset af den relevante aftale. Såfremt man er i tvivl om aftalens betydning for adgangen til udeservering, skal man rette henvendelse til sin leder.

[→ Tilbage til indholdsfortegnelse](#)

Ex 4.5.1 Eksempel: Israels Plads

Israels Plads er opdelt i to områder, der skal behandles efter hver deres regelsæt. Den ene del af pladsen ejes af det selskab, der ejer den parkeringskælder, der ligger under pladsen. Kommunen har dog en brugsaftale til overfladen af pladsen og kan give tilladelse til udeservering, der harmonerer med denne brugsaftale. Behandlingen af ansøgninger om udeservering på denne del af pladsen skal behandles på samme måde som ansøgninger om udeservering i parker, dvs. efter kommunalfuldmagtsreglerne.

Den anden del af pladsen er udlagt som privat fællesvej. På denne private fællesvej har Torvehallerne ret til at ligge i henhold til en lejekontrakt mellem kommunen og Torvehallerne. Ansøgninger om udeservering på denne del af pladsen skal behandles efter reglerne i lov om private fællesveje, og udeserveringen må samtidig ikke være i konflikt med Torvehallernes lejekontrakt. I praksis skal Torvehallerne partshøres, forinden der gives tilladelse til udeservering på denne del af pladsen.

[→ Tilbage til indholdsfortegnelse](#)

4.6 Udeservering på kørebane

Der kan være situationer, hvor der ansøges om udeservering på kørebane (typisk p-pladser). En sådan udeservering kan kun tillades, hvis vejarealet ændres fra kørebane til fodgængerareal, typisk ved, at kanten mellem fortovej og kørebane flyttes gennem etablering af ny kantmarkering. Kommunen kan selv gennemføre denne ændring med behørigt hensyn til trafikens art og størrelse, jf. vejlovens § 8. Hvis ændringen af vejen kan have væsentlig betydning for færdsels sikkerhed og afvikling, kan den dog kun foretages med samtykke fra politiet, jf. færdselslovens § 100.

Tidligere var det ofte et spørgsmål om, hvorvidt et stykke kørebane skulle ændres permanent til fodgængerareal eller ej. I de seneste år har det imidlertid været politisk efterspurgt, at der oprettes såkaldte fleks-pladser, hvor det samme stykke vejareal både kan fungere som fodgængerareal, evt. med udeservering på nogle tidspunkter af døgnet og som parkeringsplads (kørebane) på andre.

Politiet har accepteret, at kantmarkering kan foretages ved at give private tilladelse til hver dag at opstille og fjerne kantmarkeringselementer, typisk i form af plantekasser eller stolper med kæder mellem, alt efter det pågældende steds karakter.

Kommunens beslutning om udvidelse af fortov har karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed og er ikke en afgørelse rettet til borgerne. Borgere har ikke ret til at ansøge om at få fortovet udvidet. En ansøgning om udeservering på kørebane (p-pladser) vil derfor som udgangspunkt kunne afvises alene af den grund, at fodgængere som udgangspunkt ikke må opholde sig på kørebanen.

For en god ordens skyld bemærkes, at permanent afspærring eller færdselsbegrænsning af hele vejen, dvs. ændring af kørebanen til fodgængerareal generelt, kræver en beslutning efter færdselslovens § 92 (dog kan midlertidig afspærring i forbindelse med vejarbejde eller en byfest og lign. foretages som faktisk forvaltningsvirksomhed).

Uden for de typiske tilfælde, og særligt når der er behov for at meddele afslag, er det en god idé at overveje spørgsmålet om hjemmel for færdselsbegrænsning, herunder for midlertidig nedlæggelse af p-pladser. Hvis det viser sig, at der rent faktisk er tale om en § 92-beslutning, kan der nemlig også være personer/virksomheder i sagen, der skal anses som parter i sagen. I givet fald har de pågældende ret til at blive partshørt, krav på en begrundet afgørelse og klagevejledning.

Som eksempel kan nævnes Højesteretsdommen (Højesteretsdom af 28. november 2011), om standsningsforbuddet i Rosengården. I sagen havde Københavns Kommune etableret et generet standsningsforbud på hverdage i perioden 11-17 i gågaden Rosengården. Højesteret fandt, at en el-installatør i gaden var så væsentligt og individuelt berørt af beslutningen, at virksomheden skulle have været partshørt forud for beslutningen. Højesteret fandt dog konkret, at den manglende partshøring ikke havde kunnet føre til et andet resultat, hvorfor kommunen blev frifundet. I sagen forelå en § 92-beslutning, idet der var tale om en generel beslutning om vejens brug af permanent karakter.

[→ Tilbage til indholdsfortegnelse](#)

4.7 **Anden regulering af betydning for udeserveringsområdet**

Udover vejloven, privatvejsloven og kommunalfuldmagten er adgangen til udeservering bl.a. reguleret af miljølovgivningen, støjforskrifter og restaurationsloven i forhold til f.eks. natbevilling og alkoholbevilling.

[→ Tilbage til indholdsfortegnelse](#)

5. **KOMPETENCE**

Teknik- og Miljøudvalget varetager forvaltningen af kommunens opgaver på bygge- og ejendomsområdet og teknik- og miljøområdet. Udvalget varetager desuden opgaver vedrørende forsyningsvirksomheder, herunder blandt andet opgaver vedrørende renhold og forhold vedrørende gader og veje, legepladser, parker og kirkegårde. Teknik- og Miljøudvalgets kompetence er fastlagt i § 19 i styrelsesvedtægten for Københavns Kommune.

Da udvalget ikke i praksis kan varetage alle opgaver inden for sit område, er disse i vid udstrækning delegeret til forvaltningen.

Det følger af bilag 2 til Teknik- og Miljøudvalgets beslutning af 13. januar 2014 om delegation til Teknik- og Miljøudvalget, Teknik- og Miljøborgmesteren og Teknik- og Miljøforvaltningen, at bl.a. kompetencen til at træffe afgørelser over for borgere, virksomheder mv. på vejområdet er delegeret til forvaltningen. Rammerne for delegation til forvaltningen er fastsat ved ovennævnte bilag.

Det hører omvendt til udvalgets kompetence, som ikke er delegeret til forvaltningen, at fastlægge og ændre rammer og retningslinjer for forvaltningens skønmæssige afgørelser.

Der kan løbende opstå sager, der ligger i en gråzone mellem sager, der skal behandles i udvalget, og sager der skal behandles i forvaltningen, f.eks. ved skønmæssige afgørelser over for borgere og virksomheder, herunder tilladelsessager på vejområdet.

I Bylivs behandling af konkrete sager kan der være elementer, der går ind over udvalgets kompetenceområder, f.eks. hvis afgørelsen direkte eller indirekte overskrider rammer eller påvirker retningslinjer for forvaltningens skønmæssige afgørelser. Se hertil ovenfor i afsnit 4.1 om politiske beslutninger. Byliv har et løbende ansvar for at vurdere, om sager bør forelægges udvalget. Såfremt man er i tvivl om, hvorvidt en sag bør behandles i udvalget, skal man rette henvendelse til enhedschefen i Byliv.

Byliv kan under alle omstændigheder på baggrund af en konkret vurdering forelægge sager for udvalget. Det kan være sager, der er af stor interesse for offentligheden, eller sager der afføder en principiell politisk debat. Dette gælder uanset, om Bylivs indstilling ligger inden for de rammer, der allerede er udstukket politisk.

Udvalget kan til enhver tid tilbagekalde delegationen og forlange sagen behandlet i udvalget. Hvis udvalget tilbagekalder delegationen, skal sagsbehandleren ikke færdiggøre sagen, men i stedet sikre sig, at alt sagens materiale overdrages til udvalgets behandling af sagen.

[→ Tilbage til indholdsfortegnelse](#)

6. **SAGSBEHANDLINGEN**

Sagsbehandlingstid

På kommunens hjemmeside vedr. udeservering www.kk.dk/Udeservering fremgår det, at den vejledende sagsbehandlingstid er op til 4 uger.

Tiden må ikke overskrides, medmindre det konkret er umuligt på grund af en retlig pligt (f.eks. partshøring eller nødvendige sagsoplysningskridt). I givet fald skal borgeren oplyses om forsinkelsen, og hvad den er begrundet i.

I praksis betyder det, at simple sager skal færdigbehandles inden for 14 kalenderdage, mens komplicerede sager kan tage længere tid at behandle.

Den fastsatte sagsbehandlingstid kan give anledning til problemer, når der skal ske yderligere sagsoplysning og/eller partshøring i forbindelse med sagsbehandlingen. Hvis man får en sådan sag, skal Byliv orientere ansøger om den forventede sagsbehandlingstid, og hvem der behandler sagen.

Se i øvrigt [pkt. 2.3.2 i Hoveddokumentet om sagsbehandlingstid](#).

[→ Tilbage til indholdsfortegnelse](#)

6.1 **Skønsmæssig vurdering**

Ved vurdering af en ansøgning om udeservering, skal der træffes en afgørelse ud fra et konkret skøn. Dette gælder uanset hjemmelsgrundlag.

I skønsudøvelsen skal der foretages en afvejning af lovlige hensyn i henhold til rette hjemmelsgrundlag. Der henvises til afsnit 4.2.2.1.1 (om lovlige hensyn, offentlige veje) og 4.3.2.1.1 (lovlige hensyn, private fællesveje) ovenfor.

Byliv har samtidig – i kraft af det almindelige over-/underordningsforhold mellem forvaltningen og det politiske udvalg – pligt til at arbejde for at virkeliggøre indholdet i de politisk vedtagne retningslinjer.

Skønnet må dog ikke sættes under regel, hvilket betyder, at Byliv ikke alene kan lægge vægt på de politisk vedtagne retningslinjer i forbindelse med en afgørelse.

Hvis der er konflikt mellem det resultat, der fremkommer ved det konkrete skøn efter vejlovgivningen, og de fra politisk hold fastsatte retningslinjer, bør sagen forelægges politisk. Man bør i sådanne tilfælde inddrage enhedschefen i Byliv.

For mere info se [Hoveddokumentet pkt. 2.2 om forvaltningsretlige principper](#).

[→ Tilbage til indholdsfortegnelse](#)

7. **ANNONCERING**

Byliv annoncerer på kommunens hjemmeside om muligheden for at bruge kommunens veje og pladser til udeservering i forbindelse med café eller restaurant.

[→ Tilbage til indholdsfortegnelse](#)

8. **MEDDELELSE AF TILLADELSE**

Tilladelser til udeservering på veje, pladser og private fællesveje udstedes som udgangspunkt til virksomheden.

Bliver der ansøgt om en personlig tilladelse, og fastholder ansøgeren dette efter vejledning frem for at indgive ansøgning for sin virksomhed, skal ansøgningen om den personlige tilladelse behandles. Det skyldes, at retten til at ansøge om brug af vejarealet til særråden tilkommer enhver.

Til vejareal

Meddelelse af tilladelse til særråden i forbindelse med udeservering på vejareal efter vejlovgivningen er en afgørelse efter forvaltningsloven. Tilladelsen skal derfor opfylde de formelle og materielle krav til afgørelser. Der henvises til [pkt. 2 i hoveddokumentet om krav til sagsbehandlingen i Byliv](#).

Endvidere er man forpligtet til at iagttage offentligretlige grundsætninger. Det betyder, at man skal foretage en konkret, saglig vurdering, ligesom lighedsprincippet og proportionalitetsprincippet skal overholdes ([pkt. 2.2. i hoveddokumentet](#)). Man skal endvidere iagttage reglerne om god forvaltningsskik i sin sagsbehandling ([pkt. 2.3. i hoveddokumentet](#)).

Når der meddeles tilladelse til særråden over vejareal i forbindelse med udeservering, skal tilladelsen klart angive:

1. Hvad der er meddelt tilladelse til
2. Hvilke vilkår, der gælder for tilladelsen
3. Hvilken hjemmel, der er truffet afgørelse efter
4. Hvor længe tilladelsen gælder
5. Vejledning om indhentelse af tilladelse fra andre myndigheder
6. Om der er afgift forbundet med tilladelsen

Til parkareal

Når Byliv giver en ansøger adgang til at anvende et parkareal til udeservering, bør det ske ved at kommunen indgår en aftale med ansøgeren, hvor ansøgeren lejer parkarealet til markedsleje med vilkår om at disponere over arealet på en nærmere angiven måde. Sådanne lejekontrakter er ikke omfattet af det traditionelle afgørelsesbegreb efter forvaltningsloven.

En sådan sag skal overgives til den jurist i Byliv, der varetager funktionen som parkarealforvalter.

[→ Tilbage til indholdsfortegnelse](#)

9. VARIGHED AF TILLADELSE

En tilladelse til udeservering og reklameskilte har som udgangspunkt gyldighed i ét kalenderår, dvs. fra udstedelsestidspunktet og frem til den 31. december i det år, hvor den udstedes, medmindre andet er anført i tilladelsen. Varigheden anføres i tilladelsen.

Hvis en ansøger har søgt om en tilladelse, der har en længere varighed end til udgangen af ét kalenderår, og ansøgeren efter vejledning ikke ønsker at ændre sin ansøgning, må det konkret vurderes, om ansøgningen skal imødekommes eller begrænses til ét kalenderår. Som hovedregel vil Byliv kunne nægte med henvisning til, at kommunen af vejplanlægningshensyn ikke ønsker at forpligte sig i mere end et kalenderår ad gangen. Dette skal dog altid vurderes konkret. Hvis kommunen nægter at imødekomme den ønskede varighed, er der tale om et delvist afslag, som skal indeholde begrundelse og klagevejledning.

[→ Tilbage til indholdsfortegnelse](#)

10. FORLÆNGELSE AF TILLADELSE

Tilladelse til udeservering anses som hovedregel for automatisk genansøgt i efterfølgende kalenderår, medmindre indehaveren af tilladelsen informerer Byliv om, at den pågældende ikke ønsker automatisk genansøgning.

Dette gælder dog ikke, hvis der er tale om en tilladelse til udeservering på en af byens torve og pladser – her skal der ansøges på ny hvert år.

Denne særlige procedure fremgår af vilkårene for udeservering.

Ved forlængelse af tilladelser eller udstedelse af nye tilladelser er der tale om, at der træffes en afgørelse i forvaltningslovens forstand. En tilladelse eller et afslag om forlængelse skal således følge de samme processuelle og indholdsmæssige krav, som gælder for andre forvaltningsretlige afgørelser. Se afsnit 8 om meddelelse af tilladelse og afsnit 11 om meddelelse af afslag.

[→ Tilbage til indholdsfortegnelse](#)

11. **MEDDELELSE AF AFSLAG**

Forud for, at der meddeles afslag på en ansøgning om udeservering, skal der altid foretages en konkret vurdering.

Afslag meddeles ved hjælp af det relevante standardkoncept.

Til vejareal

Kommer man frem til, at en tilladelse ikke kan imødekommes efter vejlovgivningens bestemmelser, skal der gives et skriftligt afslag. Et afslag er en afgørelse efter forvaltningsloven. Formkravene om begrundelse og klagevejledning skal derfor overholdes, og der bør altid partshøres forud for meddelelse om afslag. Man er også forpligtet til at iagttage offentligretlige grundsætninger.

Fristen for at fremkomme med bemærkninger i forbindelse med en partshøring skal være rimelig ud fra bl.a. omfanget af oplysninger mv. Hvis parten anmoder om fristforlængelse, bør dette som udgangspunkt imødekommes.

Der henvises i øvrigt til Hoveddokumentet [pkt. 2.1.7 om partshøring](#), [pkt. 2.1.9 om begrundelse](#) og [2.1.10 om klagevejledning](#).

Det bemærkes, at Byliv ikke kan meddele afslag blot med henvisning til kommunens retningslinjer på området. Der skal derimod gives afslag med henvisning til rette hjemmelsgrundlag samt de hensyn, faktiske forhold og oplysninger, som ligger til grund for afslaget. Dette gælder, uanset om afslaget meddeles i et formelt brev eller i en e-mail.

Til parkareal

Kommer man frem til, at en ansøgning om tilladelse til udeservering ikke kan imødekommes ved en konkret forhandlet lejekontrakt, skal ansøgeren skriftligt informeres om, at kommunen ikke ønsker at indgå i kontraktforhandlinger. Der skal gives vejledning om, at kommunens beslutning kan indbringes for Ankestyrelsen.

Benyt det relevante standardkonceptet.

[→ Tilbage til indholdsfortegnelse](#)

12. **INDDRAGELSE AF AREAL**

Der kan opstå situationer, hvor en restauratør har fået tilladelse til udeservering på vejareal, men hvor kommunen efterfølgende kan have et

behov for at disponere over vejarealet. Det kan f.eks. skyldes, at der skal udføres vej- eller ledningsarbejde.

For vejareal er inddragelse af areal en afgørelse i forvaltningslovens forstand. Forholdet har karakter af en delvis tilbagekaldelse af den udstedte tilladelse. Den nye afgørelse er således en ændring af en allerede bestående begunstigende forvaltningsakt, og der skal således forud for, at afgørelsen træffes, foretages partshøring, ligesom der skal gives begrundelse og klagevejledning.

Processen:

- Orienter hurtigst muligt ansøger om den hindring, der er opstået og som betyder, at arealet, der er givet tilladelse til benyttelse af, skal inddrages (midlertidigt)
- Orienter om, hvor længe arealet forventes inddraget, og hvornår f.eks. gravearbejdet påregnes afsluttet
- For vejareal skal der træffes en forvaltningsretlig afgørelse, som opfylder kravene som beskrevet ovenfor.

Såfremt der er tale om en længerevarende inddragelse af arealet, kan det vise sig nødvendigt at tilbagekalde en meddelt tilladelse, se afsnit 14 om tilbagekaldelse af tilladelser.

Som eksempel på en trafikalt begrundet tilbagekaldelse, som blev accepteret af Vejdirektoratet, kan nævnes sagerne VD 16-12-2015 og VD 25-01-2016 om Silkeborgs Kommunes tilbagekaldelse af to tidsubegrænsede tilladelser til udeservering. Tilbagekaldelserne var nødvendige for at kunne bygge en parkeringskælder. I sagerne blev der lagt vægt på, at kommunen var villig til at drøfte en anden udeserveringsmulighed for de berørte serveringssteder.

For parkareal afhænger muligheden for inddragelse af areal af lejeaftalens vilkår. Hvis det ikke er muligt i henhold til lejeaftalen, kan det alene ske ved ændring af aftalen mellem parterne.

[→ Tilbage til indholdsfortegnelse](#)

13. TILSYN

Byliv fører tilsyn med, at restauratører har en tilladelse til udeservering, opsætning af reklameskilte for restauranter og caféer, samt at vilkårene efterleves. Dette sker også i samarbejde med forvaltningens støjteam.

Da der er afgift på skilteområdet, føres der også kontrol med, at afgifter betales. Denne kontrolfunktion ligger i økonomiafdelingen ved Økonomiforvaltningen, Koncernservice. Se nærmere herom i afsnit 17 vedr. afgifter (Økonomi og regnskab).

Det er et vilkår for en tilladelse til udeservering, at tilladelsesindehaverne skal have en kopi af tilladelsen i restauranten/caféen, som kan fremvises ved tilsyn.

Under selve tilsynet ydes vejledning ved konstaterede manglende tilladelser eller konstaterede vilkårsovertrædelser samtidig med, at der partshøres med en frist på 14 dage til at søge om en tilladelse. Ved partshøringen varsles også om, at kommunen efter et eventuelt påbud vil kunne fjerne genstandene for den pågældendes regning.

Hvis restauratører ikke har en tilladelse, og der ikke søges om tilladelse inden for den givne frist, gives påbud om, at de ulovligt opstillede genstande skal fjernes. Såfremt serveringsstedet ikke selv fjerner genstandene, kan Byliv gøre det for serveringsstedets regning. Se nærmere om påbud under afsnit 15 og fjernelse under afsnit 16.

Politiets rolle

Politiet og kommunens rolle i forhold til at sikre, at restauratører efterlever vejlovens og færdselslovens regler er meget forskellige.

Politiet er enekompetent med hensyn til at udstede sanktioner (bøder efter vejlovens § 135), mens Bylivs rolle som tilsynsmyndighed er at arbejde for lovliggørelse, enten fysisk eller retligt, når Byliv støder på ulovlig henstilling af genstande på vejarealet.

Tilsynet kan som ovenfor beskrevet politianmelde en restauratør, såfremt der vurderes at være behov herfor. Forinden man kan skride til politianmeldelse, skal der dog være givet et forudgående varsel om påbud.

Det kan dog efter omstændighederne være relevant at skride direkte til politianmeldelse, f.eks. hvis der er tale om en situation, der er til ulempe eller fare for færdslen, og hvor der derfor heller ikke skal partshøres og udstedes påbud, før kommunen selv kan skride til fjernelse.

Det skal således vurderes 1) om en politianmeldelse er nødvendig 2) om en politianmeldelse er egnet til formålet, og 3) om det er forholdsmæssigt at anmelde forholdet til politiet, eller om målet kan opnås ved et mindre indgribende middel. I den forbindelse er det vigtigt at være opmærksom på, at Bylivs mål med sin administration er at få borgerne og virksomhederne til nu og i fremtiden at råde lovligt over vejarealet – ikke at sanktionere tidligere overtrædelser.

Byliv har på udeserveringsområdet et samarbejde med politiet om Strøget. Politiet vælger i forbindelse med strøgtilsyn ofte at påtale et forhold af egen drift og udstede bødeforlæg, uden først at have modtaget en egentlig anmeldelse fra Byliv, f.eks. fordi politiet konstaterer, at en borger eller virksomhed har foretaget opstilling på vejarealet uden først at have søgt om tilladelse hos kommunen, jf. vejlovens § 135, stk. 1, nr. 2.

Se i øvrigt om "[skilteforbuddet](#)" på [Strøget, Kultorvet og Købmagergade](#) i [bilag 6](#) vedrørende skilte- og vareudstillinger.

[→ Tilbage til indholdsfortegnelse](#)

14. **TILBAGEKALDELSE AF TILLADELSE**

Tilbagekaldelse meddeles ved hjælp af det relevante standardkoncept.

Selvom Byliv har meddelt en begunstigende forvaltningsakt til en ansøger i form af en tilladelse, er dette ikke ensbetydende med, at en sådan tilladelse ikke under bestemte forudsætninger kan ændres eller helt tilbagekaldes.

Tilbagekaldelse af tilladelser kan være aktuelt i to situationer:

1. Fordi de kommunale forhold, der har muliggjort en tilladelse, ændrer sig, f.eks. på grund af et uforudset gravearbejde.
2. Hvis tilladelsesindehaveren ikke efterlever de vilkår, der er opstillet i tilladelsen.

Ved tilbagekaldelse er der tale om, at parten har en tilladelse, som Byliv mener, skal ophøre, før den udløber.

En ændring, som indskrænker den allerede givne tilladelse, eller en fuldstændig tilbagekaldelse er en bebyrdende forvaltningsakt og en afgørelse, hvorfor der skal foretages partshøring, gives begrundelse og klagevejledning mv. i forbindelse med, at der træffes afgørelse herom.

En tilladelse til udeservering er en afgørelse truffet på et delvist skønsmæssigt grundlag. Hvis Byliv skal ændre (indskrænke) eller tilbagekalde en i øvrigt lovlig tilladelse, må Byliv foretage en afvejning af de hensyn, der taler for at opretholde tilladelsen uændret over for de interesser, der taler for at indskrænke eller tilbagekalde tilladelsen. Førstnævnte omfatter navnlig den berettigede forventning, som ansøger har i, at tilladelsen opretholdes. Endvidere er man forpligtet til at iagttage offentligretlige grundsætninger.

I de situationer, hvor man vil tilbagekalde en tilladelse, fordi indehaveren af tilladelsen ikke overholder vilkårene, bør der ikke ske tilbagekaldelse uden, at Byliv først har forsøgt sig med vejledning og advarsler.

Betingelserne for at tilbagekalde efter almindelige forvaltningsretlige principper om tilbagekaldelse af begunstigende forvaltningsakter (udeserveringstilladelser), som en ansøger måtte ønske opretholdt, må anses for at være forholdsvis strenge og må bero på en konkret afvejning af en række forhold.

De forhold, der indgår i den konkrete afvejning, er blandt andet:

- tilbagekaldelsesgrunden (disse kan tillægges forskellig vægt),

- indgrebets intensitet,
- om tilbagekaldelsen vedrører faktiske oplysninger contra omvurderinger af oplysninger eller nye retlige forhold,
- om hensynet bag tilbagekaldelsen kunne være taget i betragtning ved den oprindelige afgørelse, og
- om der er fejl på ansøgers side.

Se nærmere herom i [Hoveddokumentet pkt. 2.1.8.3 om tilbagekaldelse.](#)

[→ Tilbage til indholdsfortegnelse](#)

14.1 **Varsling af tilbagekaldelse**

Varsler meddeles ved hjælp af det relevante standardkoncept.

Hvis der opstår en situation, hvor Byliv vurderer, at tilbagekaldelse af en tilladelse kan komme på tale, skal Byliv sikre sig, at tilbagekaldelsen varsles i så god tid som muligt, idet ansøger, der har modtaget en tilladelse, har en berettiget forventning om, at kunne agere i overensstemmelse med tilladelsen.

Varsling i god tid medvirker til, at ansøger i videst muligt omfang kan tilpasse sig de nye forhold, og et eventuelt økonomisk tab kan begrænses så meget som muligt.

Varsling anvendes i de tilfælde, hvor der efter partshøring mv. er truffet afgørelse om tilbagekaldelse, og hvor varslet fastsætter fristen for tilbagekaldelsens ikrafttræden.

Der henvises i øvrigt til [pkt. 2.1.8.3.1 i Hoveddokumentet om varsling af tilbagekaldelse.](#)

[→ Tilbage til indholdsfortegnelse](#)

15. **MEDDELELSE AF PÅBUD**

Påbud meddeles ved hjælp af det relevante standardkoncept.

Hvis der opstår en situation, hvor en restauratør efter dialog med Bylivs tilsynspersonale fortsat råder på en måde, der ikke ville kunne opnås tilladelse til, kan Byliv meddele påbud om at fjerne de ulovligt opstillede dele af udeserveringen inden for en given tidsfrist. Vurderes det nødvendigt at fjerne hele udeserveringen, herunder den del af udeserveringen, der er opstillet korrekt, må der i stedet gennemføres en tilbagekaldelsessag med samtidigt påbud om at fjerne hele udeserveringen.

Et påbud er en bebyrdende forvaltningsakt, som har karakter af en afgørelse. Formkravene om begrundelse og klagevejledning skal derfor overholdes, og

man skal være opmærksom på reglerne om partshøring forud for, at der gives et egentligt påbud.

Hvis vilkårsovertrædelsen betyder, at udeserveringen er til gene for færdslen eller f.eks. naboerne, kan der meddeles påbud om fjernelse med meget kort frist.

Hvis tilladelsesindehaveren ikke efterkommer et påbud fra Byliv, kan det føre til fjernelse. Se afsnit 16 nedenfor om fjernelse. Hvis et skilt eller en vareudstilling på vejareal er til ulempe eller til fare for færdslen, kan Byliv og politiet straks fjerne genstanden uden forudgående påbud.

For mere info se [Hoveddokumentet pkt. 2.1.8.4 om påbud](#).

[→ Tilbage til indholdsfortegnelse](#)

16. **FJERNELSE**

Hvis indehaveren af en tilladelse ikke selv efterkommer et påbud fra Byliv, kan Byliv vælge at fjerne genstande f.eks. borde og stole til brug for udeservering fra vejområdet. Hvis den pågældende ikke frivilligt vil overlade materiellet til Byliv med henblik på fjernelse, kan Byliv forsøge at rekvirere politiets hjælp til at effektuere fjernelsen, jf. vejlovens § 136, stk. 2, og/eller politianmelde forholdet, jf. vejlovens § 135, stk. 1, nr. 4.

Se Hoveddokumentet, [pkt. 2.1.8.4.1 om fjernelse fra vejareal](#), [2.1.8.4.2 om fjernelse fra andre arealer](#) og [2.1.8.4.3 om opbevaring](#). Hvis påbud ikke efterkommes, kan Byliv anmelde forholdet til politiet.

[→ Tilbage til indholdsfortegnelse](#)

17. **AFGIFTER; ØKONOMI OG REGNSKAB**

Den økonomiske del vedr. afgifter for reklameskilte håndteres af Økonomiafdelingen i Økonomiforvaltningen, Koncernservice, på baggrund af datatræk fra erhvervsportalen.

[↑ Tilbage til forside](#)

[→ Tilbage til indholdsfortegnelse](#)